

Paulo Freire

Εκπαίδευση για την Κοινωνική Αλλαγή

Θα σας έλεγα ότι είμαι πολύ περίεργος.
Αλλά έχοντας την περιέργεια να
γνωρίσω άλλους, καταλαβαίνω ότι θα
πρέπει να γίνω ανεκτικός, γιατί χωρίς
την ανοχή δεν μπορώ να γνωρίσω τους
άλλους.

Ανοχή δεν σημαίνει αφέλεια. Αντίθετα,
είναι μία ιστορική, ηθική και πολιτική
υποχρέωση που ωστόσο δεν σημαίνει
ότι θα χάσω την ταυτότητα μου.

Βασικές θέσεις Freire (1921-1997)

- ❖ Προγράμματα καταπολέμησης του αναλφαριθτισμού στη Βραζιλία της δεκαετίας του 1960.
- ❖ Σημασία της «λαϊκής επιμόρφωσης» με στόχο να ενδυναμώσει τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες
- ❖ Η εκπαίδευση είναι αποτέλεσμα μετασχηματισμού και αναγκαία για την απελευθέρωση των κοινωνικά καταπιεσμένων ομάδων και ατόμων.
- ❖ Κεντρικό ζήτημα της εκπαίδευσης είναι ο διάλογος ο οποίος προωθεί την ισοτιμία και στηρίζεται στον σεβασμό, την αγάπη και την ανοχή.
- ❖ Ο διάλογος ως αναπόσπαστο μέρος της ανθρώπινης φύσης
- ❖ Η στιγμή του διαλόγου ως στιγμή μετασχηματισμού.
- ❖ Ρόλος των εκπαιδευτών να λειτουργούν ως διευκολυντές
- ❖ Ο Freire επιζητούσε την ανατροπή της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων.
- ❖ Στόχος της μάθησης, είναι να οδηγεί τα άτομα στην χειραφέτηση και κατά συνέπεια στην αλλαγή των κοινωνικών δομών
- ❖ Η συνειδητοποίηση είναι αποτέλεσμα συνδυασμού πράξεων και παρατηρήσεων οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί σε ελεύθερες και αυτόνομες συνθήκες μάθησης.
- ❖ Η συνειδητοποίηση οδηγεί στην κριτική αναγνώριση του εαυτού ως υποκειμένου, που δύναται να στοχαστεί και να δράσει πάνω στον κόσμο με σκοπό να τον αλλάξει.

- ❖ ΠΟΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΙΣΑΓΕΙ Ο FREIRE;

ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Στο Διερευνητικό στάδιο εντοπίζονται οι λέξεις – κλειδιά με βάση :

- Τη φωνητική τους αξία και
- Το κοινωνικό νόημα, το οποίο τους αποδίδει η ομάδα των εκπαιδευόμενων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΛΥΣΤΕ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ‘ΚΥΡΙΕ/Α’ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΟΗΜΑ ΠΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΔΙΔΕΙ Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

Στο **Θεματικό** στάδιο αναπτύσσονται θέματα με κοινωνική σημασία τα οποία στην συνέχεια κωδικοποιούνται και αποκωδικοποιούνται, δηλαδή τους αποδίδεται νόημα και εν συνεχεία γίνεται ανασκόπηση του νοήματος. Το στάδιο του **Προβληματισμού** συμπίπτει με την κοινωνική δράση. Ο Freire, θεωρούσε το στάδιο του προβληματισμού, δηλαδή την στιγμή κατά την οποία το άτομο αποκτά την ικανότητα της γραφής και της ανάγνωσης, ως ιδιαίτερα σημαντικό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Στις δυτικές κοινωνίες προγράμματα εκπαίδευσης που αφορούν στη θέση των μειονοτήτων, ζητήματα ρατσισμού, ξενοφοβίας και καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα οποία οδηγούν στη δημιουργία κοινωνικών κινημάτων για την υποστήριξη των αναγκών κάθε ομάδας, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι στηρίζουν τις απόψεις του Freire.

Έχοντας το παράδειγμα των ταραχών στις υποβαθμισμένες περιοχές του Παρισιού μπορούμε να υποθέσουμε ότι η δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων με στόχο την ουσιαστική αντιμετώπιση των αναγκών των αποκλεισμένων ομάδων που διαβιούν εκεί θα βοηθούσε σε μια κατεύθυνση ουσιαστικής διεκδίκησης των δικαιωμάτων αυτών των ομάδων.

Ταινία: Ανάμεσα στους τοίχους

Ινστιτούτα που προάγουν το έργο του Paulo Freire

- Ινστιτούτο Paulo Freire, Βραζιλία,
<https://uil.unesco.org/partner/library/instituto-paulo-freire-ipf-brazil>,
<https://www.paulofreire.org/>
- Οργανισμοί που προάγουν το έργο του Paulo Freire διεθνώς,
<https://www.freire.org/paulo-freire-organizations>